

banky místo sebe za nájemníci a následkem toho svého propuštění z nájmu jinak než tím, že pronajimatele 50.000 Kč uplatili, zůstává pořad naplněna skutková podstata §u 14 zákona, že pronajimatelé (žalovaní) dali si poskytnouti 50.000 Kč za to, že pronajali místnosti — lhostejno, od koho si je dali poskytnouti a komu pronajali, jen když si dali platiti právě za to, že pronajali, že příjem byl důvodem pronájmu, jak to sami doznávají, udávajíc, že se dali pohnouti k pronájmu bance, když jim posavadní nájemci z odstupného slíbili 50.000 Kč. Jen na této příčinné souvislosti sejde. Že při tom šlo v souvislosti také o propuštění předchůdců žalobcových z nájmu, nevadí, neboť stačí, že šlo o pronájem bance, jenž právě umožněn byl pouze propuštěním posavadních nájemců z nájmu. Tak by žalovaní musili peníze vrátiti. Avšak tu právě nastává otázka §u 1174 n. zn. obč. zák., jenž dí, že to, co kdo dal k docílení nedovoleného jednání, nemůže žádati zpět. A tu příjem předchůdců žalobcových 150.000 Kč ad a) zmíněný, představuje takové nedovolené jednání, neboť jest a to žalovaní namítali, zapovězen právě tímže §em 14 (2) cit. zák. o ochr. náj., jenž zakazuje veškerá právní jednání, jimiž dosavadní nájemník (předchůdci žalobcovi) dává si něco poskytovat nebo slibovati za postoupení bytu (místností najatých) neb v souvislosti s tím: předchůdci žalobcovi dali si zaplatiti od banky K. za postoupení najatých místností 150.000 Kč, a aby tohoto příjmu od banky docílili, dali žalovaným jako pronajimatelům z toho 50.000 Kč, jest tedy skutková podstata §u 1174 naplněna. Žalobce arcí praví, že 150.000 Kč bylo »odškodným« za majetkovou ztrátu spojenou se zrušením podniku jeho předchůdců v místnostech těch provozovaného a znehodnocením zařízení. Avšak to je jen záminka, neboť sám říká, že podnik ten byl pasivní, nenastala tedy zrušením jeho žádná ztráta (naopak), a znehodnocení zařízení — což možno vztahovati jen na umořovací kvotu (opotřebení) — spadá rovněž na účet nevýnosnosti obchodu, že z něho kvota ta, nutně nastávající, nemohla býti hrazena. Zkrátka při pasivnosti obchodu nemohlo býti ztráty z jeho vzdání se, spíše zisk v tom způsobu, že další ztráta a umoření odpadne. Šlo tedy vskutku jen o odstupné za postoupení místností, ne o odškodné za vzdání se nájmu. Že tu jde o případ, kde in utraque parte turpitudō versatur, dokazuje na výsost nyní čl. I. § 1 novely ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n., kterou se doplňuje zákon lichevní čís. 568/1919 a kde se dle lit. a) tresce v našem případě posavadní nájemník, a dle lit. b) pronajímatel.

#### Čís. 3895.

Zrušil-li v mimosporném řízení Nejvyšší soud usnesení rekursního soudu a uložil mu, by, doplně řízení, znovu rozhodl, není rekursní soud oprávněn, by zrušením usnesení prvé stolice přenesl na ni, co mu vyříditi uloženo.

Zemřelo-li manželské dítě, domáhající se na otci úpravy výživného, dříve, než vydáno rozhodnutí prvé stolice, pokračuje se ohledně výživného za dobu od podání návrhu do dne úmrtí dítěte v mimosporném

**řízení a uloží se otci, by výživné za tuto dobu složil na soudě pro pozůstalost dítěte.**

(Rozh. ze dne 27. května 1924, R I 397/24.)

Žadostí ze dne 24. ledna 1922 domáhala se nezl. Milada V-ová na svém manželském otci placení měsíčního výživného 650 Kč. Soud první stolice návrhu vyhověl, rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Dne 29. října 1922 nezl. Milada V-ová zemřela. Nejvyšší soud usnesením ze dne 28. listopadu 1922 zrušil usnesení rekursního soudu a uložil mu, by po náležitém doplnění řízení znovu rozhodl. Rekursní soud zrušil usnesení prvního soudu a uložil mu, by, doplně řízení, znovu rozhodl, načež soud první stolice návrhu vyhověl, uloživ Janu V-ovi, by na výživu nezl. Milady V-ové od 24. ledna 1922 do 29. října 1922 zaplatil k rukám Marie M-ové měsíčních 650 Kč. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu Jana V-a potud, že změnil usnesení nižších soudů v ten rozum, že přiznané výživné jest složiti pro pozůstalost nezl. Milady V-ové u příslušného pozůstalostního soudu.

### **Důvody:**

Nejvyšší soud usnesením ze dne 28. listopadu 1922 uložil soudu rekursnímu, by po náležitém doplnění řízení znovu rozhodl o podaných rekursech. Rekursní soud, nedbaje tohoto jasného a přesného příkazu, zrušil usnesení prvního soudu a tomuto uložil, by doplně řízení, znovu rozhodl. Tím způsoben ovšem zbytečný průtah věci. K dovolacímu rekursu Jana V-a připomíná se toto: Správně vyložil soud rekursní, že pokud se týče výživného, určeného pro nezl. Miladu V-ovou zvýšenou částkou 650 Kč měsíčně, jde o nárok tohoto dítěte vůči otci podle §§ 139, 141 obč. zák., nikoliv o nárok osoby jiné, zapravivší snad výživné za otce (§ 1042 obč. zák.). Povinnost stěžovatele, by poskytoval svému dítěti zvýšené výživné, trvala od 24. ledna 1922, kdy byl podán návrh na zvýšení výživného, jakmile tento návrh byl uznán za oprávněný, a právní účinky usnesení prvního soudu, jímž to bylo vysloveno a výše výživného byla určena, vztahují se, ježto usnesení má ráz deklaratorní, zpět ku dni podaného návrhu, t. j. 24. ledna 1922. Teprve dne 29. října 1922, kdy nezl. Milada V-ová zemřela, zanikl závazek stěžovatele spolu s nárokem oprávněného dítěte. Stěžovatel vytýká, že když nezl. Milada zemřela, nemělo býti pokračováno a o nároku na výživné rozhodováno v řízení nesporném, nýbrž že nárok měl býti odkázán na pořad práva. Proti této výtce lze poukázati na — ovšem jen obdobné — ustanovení §u 29 j. n., dle něhož každý soud v právních věcech, které byly řádně u něho zahájeny, zůstává příslušným až do jejich ukončení, byť se i okolnosti, jež byly při zavedení řízení rozhodnými pro určení příslušnosti, změnila za řízení. Zadržené částky výživného jsou tedy pohledávkou zemřelého dítěte proti otci a tudíž částí její pozůstalosti. Z toho ovšem plyne, že nelze uložit otci, by zaplatil

příslušné částky do rukou opatrovnice, nýbrž že jest mu složiti je pro pozůstalost dítěte u soudu pozůstalostního. Má-li matka Marie V-ová nebo osoba třetí za to, že jí přísluší nárok na tyto částky proto, že ona hradila výživu dítěte v uvedené době, může přihlásiti svou pohledávku k pozůstalosti, a bude pak na soudu pozůstalostním, aby v té příčině dále po zákonu jednal. Potud bylo podle §u 16 nesp. říz. vyhověti mimořádnému dovolacímu rekursu a v tom směru byla změněna usnesení nižších soudů.

#### Čís. 3896.

Je-li v pozemkové knize zapsáno vlastnictví pro »měšťanstvo v X.«, nepřísluší do usnesení knihovního soudu stížnost městské obci X. ani jednotlivému měšťanu.

(Rozh. ze dne 27. května 1924, R I 420/24.)

Soud první stolice vyhověl žádosti podpůrného spolku příslušníků v-ských ve V., by ve vl. čís. 668 poz. knihy kat. obce V. bylo poznamenáno, že měšťané v-ští tvoří nyní spolek s názvem: »Podpůrný spolek příslušníků v-ských ve V.«. Rekursní soud k rekursu městské obce V. a Františka R-a žádost zamítl.

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu »Podpůrného spolku příslušníků v-ských« zrušil napadené usnesení a odmítl stížnost městské obce V. a Františka R-a do usnesení prvního soudu.

#### Důvody:

Rekursní soud sice, zkoumajе stížnost městské obce V., zastoupené jejím starostou Vojtěchem R-em a Františka R-a ve V. obíral se oprávněním těchto stěžovatelů ke stížnosti, ale vyslovil, že jsou oprávněni oba ke stížnosti. Ohledně městské obce V. z toho důvodu, že dle §u 22 stanov jednoty měšťanů města V. v případě jejího zrušení má býti předáno její jmění obci města V., ohledně Frant. R-a, poněvadž dle dekretu ze dne 12. prosince 1912 obdržel měšťanské právo. Miní tedy rekursní soud, že jsou usnesením první stolice jejich práva ohrožena. Rekursnímu soudu nelze přisvědčiti. Kromě žadatele jsou k podání rekursu v knihovních věcech oprávněny osoby, v §u 123 pod čís. 1 až 4 knih. zák. uvedeně, a dále osoby, které jsou knihovním zápisem poškozovány, třeba by ani dle §u 123 knih. zák. o jeho povolení nemusily býti vyrozuměny. Že stěžovatelé k osobám, v §u 123 pod čís. 1 až 4 knih. zák. uvedeným, nenáleží, je zřejmo, neboť podle knihovního výpisu jest na nemovitostech, o které běží, jako vlastník zapsáno »měšťanstvo v-ské«. Okolnost, že dle §u 22 stanov jednoty měšťanů města V. v případě jejího zrušení má býti předáno její jmění obci města V., jest pro otázku oprávněnosti k podání rekursu v této knihovní věci bez právního významu, poněvadž nebylo prokázáno, že by jednota už byla zrušena, ale také nebylo prokázáno předloženými listinami, že by jednota